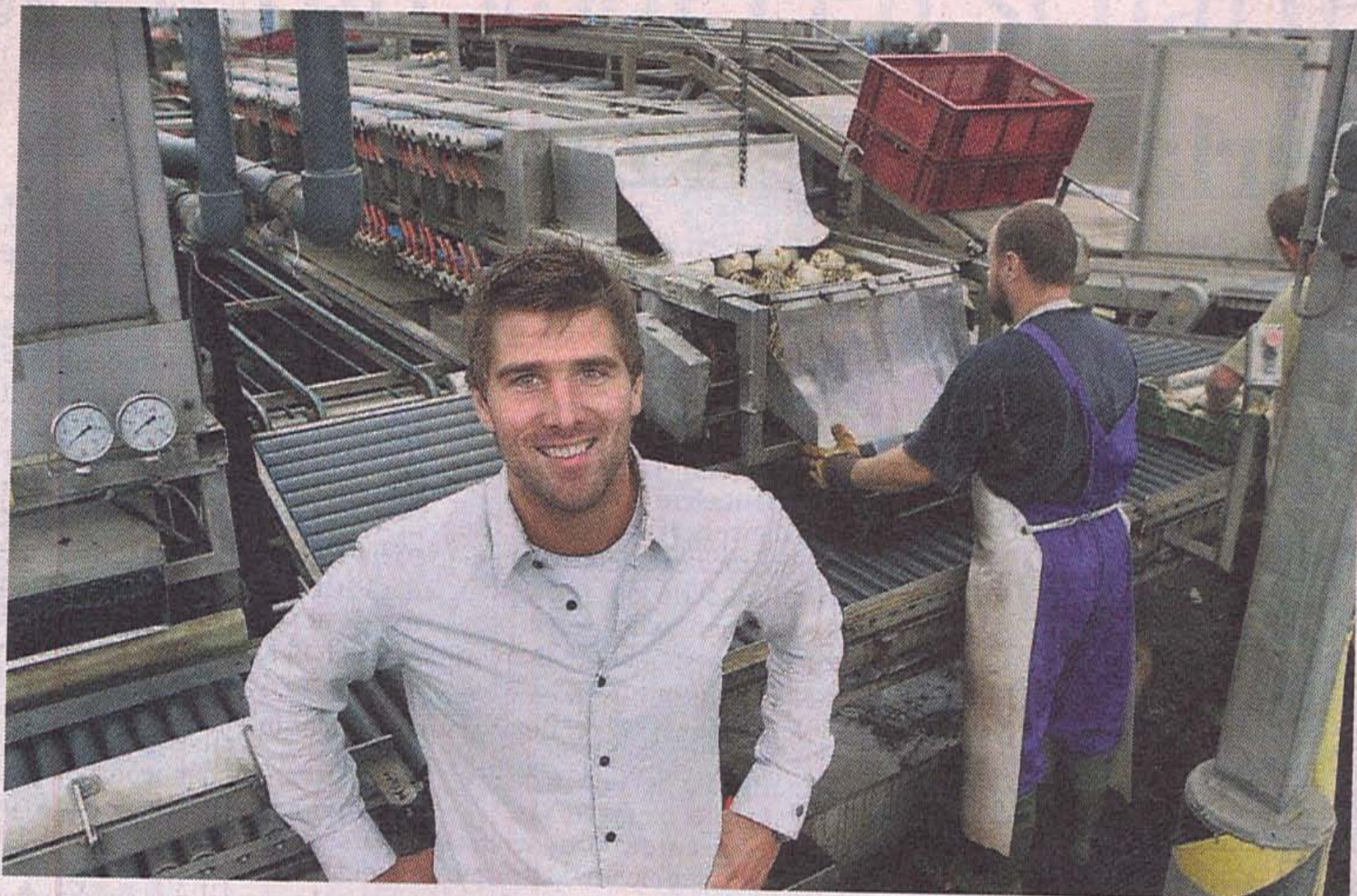

'Als wij slecht spoelen, komen bollen het land niet in'

De bloeiende bloembollenvelden van de Duin- en Bollenstreek trekken jaarlijks duizenden toeristen. De regio kent een groot aantal bedrijven die in de branche actief zijn. Het Leidsch Dagblad geeft de komende weken een overzicht van bedrijven 'Achter de bollen'. Vandaag: spoelbedrijf Warmerdam in Noordwijkerhout.

Ruud Warmerdam: „Tegenwoordig proberen we het hele jaar door te draaien.”

FOTO DICK HOGEWONING

hier nog steeds de meeste handels- en exportbedrijven voor deze producten. Deze bedrijven exporteren jaarlijks vele honderdduizenden kisten met bollen. Dat ongekende aantal kunnen zij niet alleen schoonspoelen en dus komen ze bij ons terecht.”

Als het seizoen van de bollen en de planten erop zit, volgen nu dus de kisten en emmers die schoongemaakt moeten worden. „Vroeger stond het bedrijf enkele maanden bijna stil als er geen bollen waren. Tegenwoordig proberen we het hele jaar door te draaien en worden de machines speciaal aangepast om ook andere producten schoon te spoelen.”

Ondanks de economisch mindere tijd, hoopt Warmerdam binnenkort zijn bedrijf uit te breiden. „Op dit moment kunnen wij alles goed aan. Maar mocht de economie straks weer aantrekken en de vraag naar bollen en planten groter worden, dan wil ik ook goed voorbereid zijn om aan die vraag te kunnen voldoen. Wij zijn met de gemeente in gesprek over een vergunning om ons bedrijf zo in te richten dat we onze capaciteit kunnen vergroten. Hoe we dat doen? Onder andere door de bedrijfsruimte uit te breiden. Want als we meer willen spoelen hebben we ten eerste meer oppervlakte nodig.”

JOOST KLING

Warmerdam houdt zich sinds het begin van de jaren negentig bezig met het spoelen van bollen en planten. Dit werd in eerste instantie gedaan om de rustige periode van het bedrijf op te vangen. Anno 2009 is het bedrijf aan de Herenweg flink gegroeid en volledig gespecialiseerd. „Nu het even rustig is met bollen en planten, spoelen we bijvoorbeeld ook veel bollenkratjes en bloemenemmers schoon”, legt eigenaar Ruud Warmerdam uit.

Het spoelen gebeurt met gezuiverd water dat streng wordt gecontroleerd. „Het gaat er om dat de bollen vrij zijn van zand en klei. Maar bij emmers en fusten mogen er ook totaal geen bacteriën meer aan zitten. Daarvoor moeten wij heel zuiver water gebruiken. Vooral in landen als Amerika en Japan worden strenge eisen gesteld aan het importeren van bollen en planten. Als wij een bol niet goed schoonspoelen, komt een hele container met tienduizenden bollen het land niet in. Dat kost

de exporteur veel geld.”

Achter de schuren van het bedrijf waar alles gespoeld wordt, ligt een indrukwekkend waterreservoir, inclusief een eigen zuiveringsinstallatie. „Alleen op die manier weet je zeker dat het spoelwater schoon genoeg is om mee te werken.” In totaal bevat het bassin meer dan 15 miljoen liter water.

15 Miljoen liter water staat gelijk aan ongeveer tweehon-

derdduizend douchebeurten in een gemiddeld Nederlands huishouden. „Bij ons kan dat in een paar uur over de bollen gespreid worden. Onze capaciteit komt daarbij neer op zo'n vijftienduizend kisten met bollen per dag. De afvoer van het water is zo ingericht dat het allemaal weer terecht komt in ons waterbassin, gezuiverd wordt en op-

nieuw over een partij bollen kan worden uitgesproeid. Op die manier kunnen wij elke keer weer ons eigen water gebruiken.”

De reden dat het grootste spoelbedrijf uitgerekend in de Duin- en Bollenstreek staat, is voor Warmerdam makkelijk uit te leggen. „Hoewel de meeste bollen en planten al niet meer in de Duin- en Bollenstreek worden geteeld, bevinden zich